

ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ด้านหัตถกรรม
จักสานงานศิลป์

๑. ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ นายชันแก้ว แสงมูล

ที่อยู่ ๓๑/๒ หมู่ ๘ ตำบลหลักแก้ว อำเภอวิเศษชัยชาญ จังหวัดอ่างทอง

เบอร์โทรศัพท์ ๐๘๙-๙๑๑๐๐๑๘๓

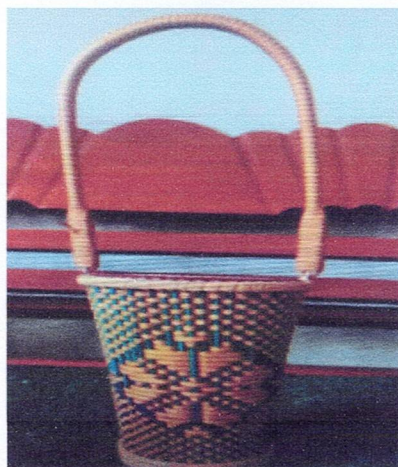
ประสบการณ์ทำงาน

๑. ปรานซ์ กอ.รมน.ด้านจักสาน จังหวัดอ่างทอง
๒. เป็นวิทยากร กศน.จังหวัดอ่างทอง
๓. เป็นวิทยากร สำนักงานแรงงานจังหวัดอ่างทอง
๔. เป็นวิทยากร สำนักงานศูนย์พัฒนาฝีมือแรงงานจังหวัดอ่างทอง
๕. เป็นวิทยากร องค์การบริหารส่วนตำบลคลอง ๖
๖. เป็นวิทยากร องค์การบริหารส่วนตำบลท่าขุนราม จังหวัดกำแพงเพชร
๗. เป็นรองประธาน OTOP อำเภอวิเศษชัยชาญ
๘. เป็นประธานกลุ่มวิสาหกิจชุมชนตลาดใหม่ ตำบลหลักแก้ว อำเภอวิเศษชัยชาญ

จังหวัดอ่างทอง

๒. ความเป็นมา

การจักสานเริ่มจาก ทำใช้ในครัวเรือน ต่อมาเมื่อผู้ให้ความสนใจในผลิตภัณฑ์จักสานเป็นจำนวนมาก จึงได้มีการรวมกลุ่มกันในชุมชนเพื่อผลิตเครื่องจักสาน จำหน่ายให้กับผู้ที่สนใจ และได้จดทะเบียนเป็นสินค้า OTOP โดยส่วนตัวมีความคิดอยากอนุรักษ์มรดกในเรื่องการจักสานให้กับผู้สนใจและเด็กและเยาวชนเพื่อให้เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ให้คงอยู่สืบไป จึงพยายามถ่ายทอดความรู้ให้กับผู้ที่สนใจ

๕.ด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนาและการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ทั้งการอนุรักษ์ การพัฒนา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เช่น การบวชป่า การสืบชะตาแม่น้ำ การทำแนวปะการังเทียม การอนุรักษ์ป่าชายเลน เป็นต้น

๖.ด้านศิลปกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างสรรค์ผลงานศิลปะสาขาต่างๆ เช่น จิตรกรรม ประติมากรรม นาฏศิลป์ ดนตรี ทัศนศิลป์ คีตศิลป์ การละเล่นพื้นบ้านและนันทนาการ เช่น การขับร้องเพลงอีแซว ลำตัด ลิเก หมอลำ โนรา เป็นต้น

๗.ด้านภาษาและวรรณกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการใช้ภาษาทั้งภาษาพูดและภาษาเขียน เช่น ภาษาโบราณ ภาษาถิ่น หนังสือ ตำรา ตำรับอาหาร งานประพันธ์ บทประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง เรื่องสั้น นวนิยาย นิทาน บทเพลงต่างๆ เป็นต้น

๘.ด้านอื่นๆ เช่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านความเชื่อ ศาสนา ประเพณี พิธีกรรม อาหารไทย อาหารพื้นบ้าน เป็นต้น

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๖๗ รัฐต้อง (๑) อนุรักษ์ฟื้นฟู และส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปะ วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมจารีตประเพณี อันดีงามของท้องถิ่นและของชาติ และจัดให้มีพื้นที่ สำหรับกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนชุมชนและองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ได้ใช้สิทธิและมีส่วนร่วมในการดำเนินการด้วย ภูมิปัญญาไทยมีความสำคัญอย่างยิ่ง ช่วยสร้างชาติให้ เป็นปึกแผ่นมั่นคง สร้างความภูมิใจและศักดิ์ศรีเกียรติภูมิแก่คนไทย สามารถปรับประยุกต์หลักธรรมคำสอน ทาง ศาสนาเข้ากับชีวิตได้อย่างเหมาะสมสร้างความสมดุลระหว่างคนกับสังคมและธรรมชาติได้อย่างยั่งยืน ช่วย เปลี่ยนแปลงปรับปรุงวิถีชีวิตของคนไทยให้เหมาะสมได้ตามยุค ตามพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการและองค์การบริหาร ส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ.๒๕๖๒ มาตรา ๖๗ (๘) บำรุงรักษาศิลปจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลหลักแก้ว ได้เล็งเห็นความสำคัญ ของภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงได้จัดทำโครงการสำรวจข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อให้ข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่น เพื่อสืบสานและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ สำคัญและมีประโยชน์ไว้ไม่ให้สูญหายไปจากชุมชน และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าฐานข้อมูล ปัญญาท้องถิ่น ประชาชน ชาวบ้านหรือปราชญ์ท้องถิ่น เล่นนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสาธารณชนในการศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนชาวบ้าน หรือปราชญ์ท้องถิ่นต่อไป ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น หมายถึงรวมถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่ชาวบ้าน คิด ค้น ขึ้น แล้ว นำมาปรับปรุงแก้ไขพัฒนาแก้ปัญหาเป็นทั้งสติปัญญาและองค์ความรู้ทั้งหมดของชาวบ้าน ดังนั้น จึงมีความ ครอบคลุมเนื้อหาสาระและแนวทางดำเนินชีวิตในวงกว้าง

ภูมิปัญญาท้องถิ่น (Local Wisdom) หมายถึง พื้นความรู้ความสามารถที่ผ่านกระบวนการคิด โดยใช้สติปัญญาของคนในท้องถิ่น มีการเรียนรู้และการถ่ายทอดจากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่งจนเกิดผลดีงาม มีคุณค่า มีประโยชน์ สามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาและการพัฒนาคุณภาพชีวิต หรือใช้เป็นแนวทางในการดำรงชีวิตให้ สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปในแต่ละยุคสมัย

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่

๑.ด้านเกษตรกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการกลีกรรรม/การปลูสัตว์/การประมง/การป่า ไม้ เช่น การทำการเกษตรแบบผสมผสาน เกษตรทฤษฎีใหม่ โคก หนอง นา เป็นต้น

๒.ด้านหัตถกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นในงานฝีมือหรืองานช่างที่ทำด้วยมือและอุปกรณ์อย่างง่าย โดยไม่ใช้เครื่องจักร เป็นองค์ประกอบหลักในการผลิต เช่น งานจักสาน งานแกะหนังตะลุง งานทอผ้าด้วยมือ งาน เย็บปักถักร้อย การทำหัวโขน เป็นต้น

๓. ด้านอุตสาหกรรม คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่ใช้ทุน แรงงาน และเครื่องจักรเป็นองค์ประกอบ หลักในการผลิต โดยมีเป้าหมายการผลิตสิ่งของเป็นจำนวนมากเพื่อการค้า และรวมถึงงานด้านการบริการ เช่น การทำเครื่องเรือนจากไม้แปรรูป (โต๊ะ/เตียง/ตู้ การแปรรูสิ่งของต่างๆ จากยางพารา เป็นต้น

๔. ด้านการแพทย์ไทย คือ ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกี่ยวกับการดูแลและรักษาสุขภาพบ้าน เช่น การ หัตถเวชกรรมไทย (การนวดไทย/การนวดประคบสมุนไพร) การใช้สมุนไพรในการรักษาโรค การผดุงครรภ์พื้นบ้าน โดยหมอตำแยของชาวไทย มุสลิม (โต๊ะบีแดด) เป็นต้น

/๕ ด้านการจัดการ.....

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลหลักแก้ว

ข้อมูล ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๖